
Marseille, 2025

UDC 01.1

Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference «New Horizons in Scientific Research: Challenges and Solutions» (November 3-5, 2025. Marseille, France). European Open Science Space, 2025. 325 p.

ISBN 979-8-89704-962-2 (series)
DOI 10.70286/EOSS-03.11.2025

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences.

The conference is registered in the database of scientific and technical events of UkrISTEI to be held on the territory of Ukraine (Certificate №562 dated 16.06.2025).

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

ISBN 979-8-89704-962-2 (series)

Section: Oil and Gas Technologies, Engineering and Thermal Power Engineering

Чернова О., Мартинюк Р.

КРИТЕРІЇ КОРОЗІЙНОГО ЗНОСУ СТАЛЕВИХ РЕЗЕРВУАРІВ..... 240

Section: Pedagogy, Philology and Linguistics

Кифенко А., Циганчук Ю., Клименко М.

ХОР ЯК ЗАСІБ ДУХОВНОГО, ЕСТЕТИЧНОГО ТА МУЗИЧНОГО 243

9

Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference
"New Horizons in Scientific Research: Challenges and Solutions"
November 3-5, 2025
Marseille, France

РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ.....

Danylov V.

HISTORICAL STAGES OF THE DEVELOPMENT OF ARTS
EDUCATION IN KHARKIV REGION (LATE 20th – EARLY 21st
CENTURY)..... 246

Чумак Н.

NEUROPLASTICITY AND LANGUAGE LEARNING: HOW THE
BRAIN CHANGES WHEN ACQUIRING A FOREIGN LANGUAGE.... 249

Білик О.В., Басараб В.В., Горзов М.І., П'ятак Т.Ф.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ
КЛАСІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ
МИСТЕЦЬКОЇ ТА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ..... 252

Дорош Т., Богославська Ю., Мальцева М.

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ МУЗИЧНИХ ОБРАЗІВ ЗА
ДОПОМОГОЮ ЗАСОБІВ МУЗИЧНОЇ ВИРАЗНОСТІ..... 257

Лещенко К.С.

ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВОЇ СФЕРИ У МОЛОДШИХ
ШКОЛЯРІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ У
КОНТЕКСТІ ПОВЕДІНКОВОЇ КОРЕКЦІЇ..... 262

Романчева Ю.Ф.

МЕТАФОРИ В СУЧАСНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ..... 264

Glushanytsia N.

CRITICAL THINKING AS A CORE COMPONENT OF
PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE..... 268

П'єцух О., Гладченко Д.

ЛЕКСИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ХУДОЖНЬОМУ ПЕРЕКЛАДІ ЯК
ІНСТРУМЕНТ МІЖКУЛЬТУРНОЇ АДАПТАЦІЇ: НА ПРИКЛАДІ
УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ РОМАНУ ЛАУРИ ЛЕНГСТОН
«LESLIA'S DREAM»..... 271

Мошинська А.О.

ВИКОРИСТАННЯ ПОЗИТИВНОГО МИСЛЕННЯ ЯК МЕТОДУ
ЕФЕКТИВНОГО ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ
УЧНЯМ СТАРШИХ КЛАСІВ..... 274

Section: Pedagogy, Philology and Linguistics

ХОР ЯК ЗАСІБ ДУХОВНОГО, ЕСТЕТИЧНОГО ТА МУЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Кифенко Анна

к. пед. н.

Циганчук Юлія

здобувачка передвищої освіти

Клименко Марія

здобувачка передвищої освіти

спеціальності «Музичне мистецтво»

Фаховий коледж «Універсум»

Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка, Україна

Хорове мистецтво є важливою складовою української національної культури. Традиції хорового співу в Україні мають багатовікову історію. Проблематика хорового виконавства є полем зору сучасних наукових розвідок М. Антоненко, О. Богданова, О. Заверухи, А. Кифенко, О. Коломоєць, С. Кочергана, М. Маріо, М. Прядько та ін.

За М. Прядько процес зародження та розвиток вокально-хорової музики має позаісторичне походження. Вперше вона прозвучала в якості хвали Творцю. «Ще до створення людини, тільки-но з'явилися на тверді світила небесні, - всі ангели вихваляли Творця голосом великим (Іов. 38,7). На честь народження Христа Спасителя віфлємські пастирі бачили ангелів, які прославляли Новонародженого Христа «...І враз з'явилась з Ангелом сила воїнства небесного, що славило Бога і виголошувало: «Слава во Вишніх Богу, і на землі мир, між людьми благовоління» (Єв. Луки 2:14) [3]. Земний спів є наслідуванням ангельської музики, яка була відкрита людям. Земна історія музики пов'язана з бажанням людства втамувати духовний голод, досягнути примирення із творцем, засобом чого стало музикування, найперше, груповий хоровий спів [5].

Одним із перших та важливих питань хорознавства – є визначення дефініції поняття «хор», що стало науковим обґрунтуванням у працях провідних вітчизняних хорових диригентів Г. Дмитрієвського, О. Єгорова, В. Краснощокі, П. Левандо, К. Пігроав, В. Соколова, Г. Струве, П. Чеснокова. К. Пігров визначає поняття «хор» як організований колектив співаків... Основна мета якого - ідейно-художнє та естетичне виховання народних мас. В. Соколов трактує хор як «колектив співаків, який в достатній мірі володіє технічними і художньо-виразними засобами хорового виконання, необхідними для передачі думок, почуттів, ідейного змісту твору». Т. Смирнова, визначає хор як «стійку у часі організовану групу співаків із специфічними органами самоврядування,

243

послану загальною метою, змістом, цінностями, спільною діяльністю та складною динамікою формальних та неформальних відносин» [3]. Але більш конструктивним, на наш, погляд є визначення П. Чеснокова, який ґрунтовно характеризує, «хор як колектив, у звучанні якого відображений злагоджений ансамбль, точний стрій та виразні нюанси».

За Б. Бечак, «хоровий спів – найбільш доступний вид музичної діяльності, адже голос – «інструмент», даний людині від народження, удосконалюється разом з її ростом і розвитком. А оволодіння співочими навичками є одночасно і формуванням людських почуттів і емоцій» [1].

Хорове мистецтво — це не лише форма колективного співу, а й важливий чинник формування духовного світу людини. Хор об'єднує серця, розвиває емоційність і чуття гармонії, вчить слухати не лише музику, а й одне одного. У колективному співі народжується особливий зв'язок між людьми, який зміцнює моральні цінності та почуття єдності. Хор — це середовище, де особистість зростає духовно. Спільне виконання музики сприяє вихованню відповідальності, самодисципліни, толерантності та взаємоповаги. За визначенням М. Леонтовича: «Хор — це живий організм, у якому кожен голос має своє місце, але всі разом творять єдину душу». Дана думка глибоко розкриває суть хорового співу як символу гармонії між індивідуальним і колективним. За О. Коломоєць, колективний спів ніколи не спрощував індивідуальності ні в сивій давнині, ні в наші часи, навпаки, у хорі кожний зі співаків має можливість урізноманітнювати своє особисте сприйняття музичного світу. Саме ця впливовість сумісного співу на духовний розвиток виконавців є чинником єднання хорових культур різних країн і визначає національні особливості фольклорного і професійного хорового виконавства [4].

Естетичний розвиток особистості у хоровому мистецтві відбувається через постійне спілкування з прекрасним. Під час роботи над музичними творами співак вчиться не лише техніці, а й художньому осмисленню звуку, емоційній виразності, відчуттю стилю та змісту. Хоровий спів формує смак, вміння розрізняти жанри, стилі, традиції, розвиває здатність до естетичного сприйняття мистецтва в цілому. Видатний український диригент і засновник Українського народного хору Григорій Верьовка наголошував: «Народна пісня і хор — це душа народу. Через неї людина черпає силу, любов до життя, віру в добро». Ці слова відображають глибинну місію хорового співу — бути носієм духовних і культурних цінностей, відтворювати національний характер і внутрішню красу українського народу. З музичної точки зору, хор є найкращою школою розвитку слуху, інтонаційної точності та ансамблевого мислення. Учасники вчать чути не лише себе, а й усю структуру твору, дотримуючись гармонійного балансу звучання. Такий досвід формує не лише музичні навички, а й вміння взаємодіяти — мислити колективно, підтримувати інших, зберігаючи при цьому власну індивідуальність.

Хор є потужним засобом духовного, естетичного та музичного розвитку особистості. Він допомагає людині усвідомити себе частиною гармонійного цілого, пробуджує творчу енергію, формує глибоке відчуття краси, добра й людяності [2]. Хорове мистецтво є одним із найцінніших надбань культури, що поєднує естетичний, духовний та освітній вплив. Воно формує емоційну чуйність, розвиває інтелект і сприяє духовному зростанню. Хоровий спів, як колективна форма музичної діяльності, потребує розуміння механізмів взаємодії, що лежать в основі ансамблевої злагодженості та спільного художнього мислення. Колективна взаємодія формує здатність чути не лише себе, а й увесь ансамбль. Співак постійно узгоджує звучання свого голосу з загальним звуковим полем, підпорядковуючи індивідуальне виконання спільному задуму. Такий процес є формою соціально-акустичної саморегуляції.

«Головну скрипку» у хорі відіграє - керівник, диригент хору. Діяльність диригента є промодіальною. До завдань диригента входить сприйняття інформації, осмислення її, передача іншим учасникам колективу, досягнення необхідного результату. В особистості диригента мають поєднуватися кращі людські якості: висока культура спілкування, педагогічний такт, висока мораль, щирість, простота, скромність, що і є запорукою високого авторитету керівника та його вихованців. Диригент — центральна фігура хору, що забезпечує єдність виконання й інтерпретацію задуму композитора. Його жести та міміка створюють комунікаційний міст між партитурою та звучанням.

Хорове мистецтво є потужним засобом всебічного розвитку особистості, поєднуючи духовний, естетичний та музично-освітній вплив. З одного боку, хор сприяє духовному зростанню особистості: колективний спів виховує чуйність, взаємоповагу, взаєморозуміння, почуття колективізму та здатність до співпраці. Колективне виконання покращує психологічне самопочуття, формує відчуття єдності та «потоків». Як зазначав видатний український композитор, диригент К. Стеценко: «Хор є живою школою душі: він вчить слухати, відчувати і співпрацювати», а з іншого - хорове мистецтво розвиває музично-творчі навички: слух, ритміку, пам'ять, мислення, координацію, інтонаційну точність та ансамблеве мислення, формує музично обдаровану і емоційно розвинену особистість.

Отже, хор є потужним високоморальним та дидактичним пластом формування духовної, естетичної, творчої, активної та музично-розвиненої особистості.

Список використаних джерел

1. Бечак Б. А. Виховання мистецтвом / Б. А. Бечак – Москва : Просвещение, 1981. – С. 10
2. Заверуха О. Л., Чернета Т. О. Вокальний ансамбль: навч.-метод. посібник для студентів ЗВО. КорсуньШевченківський: ФОП Майдаченко І. С., 2022. 116 с.
3. Кифенко, Анна Миколаївна та Романова, Тетяна Вадимівна та Голян, Христина В'ячеславівна (2025) Студенський хоровий колектив як об'єкт наукового дослідження Проблеми сучасних трансформацій. Серія: педагогіка та

4. Коломоець О.М. Історія та теорія українського хорового мистецтва: навч. посіб. Дніпро: Ліра, 2023. – 288 с.
5. Прядко О.М. Історія розвитку вокально-хорового мистецтва України : навчально-методичний посібник. Кам'янець- Подільський : Видавець ПП